

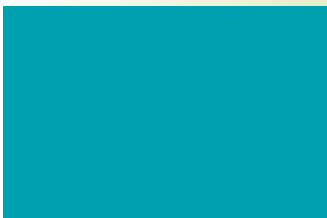

PIRKANMAA

Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Kaavaehdotus MKH 14.3.2016

KAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Pirkanmaan liitto 2016

Kannen kuvat: Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Kaavaehdotus MKH 14.3.2016

Kaavamerkinnät ja -määräykset

Sisällys

Yleismääräykset	2
Kehittämisperiaatemerkinntät.....	3
Aluevaraus- ja kohdemerkinnät.....	11
Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät	28
Viiva- ja muut merkinnät	35
Piirtämistekniset merkinnät.....	41
Erityismääräykset.....	41

Kaavamerkinnät ja -määräykset

Yleismääräykset

Virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisessa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asuin ympäristön laatutavoitteet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset.

Yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä vesialueita ovat Kokemäenjoki, Mallasvesi, Näsijärvi, Roine ja Vihnusjärvi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei näiden vesialueiden veden laatua heikennetä tai käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.

Vesienhoidon riskialueiksi todettujen vesistöjen lähivaluma-alueilla tulee yksityiskohtaisessa suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota vesien ekologista ja kemiallista tilaa heikentävien tekijöiden vähentämiseen. Tämä koskee seuraavia vesistöalueita: Mahnalanselän alue, Lavajärven valuma-alue, Vanajaveden - Pyhäjärven alue, Keljonjärven valuma-alue, Myllyojan valuma-alue ja Punkalaitumenjoen valuma-alue.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulva-alueille. Tästä voidaan poiketa, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan.

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 2 000 k-m², ellei selvitysten perusteella toisin osoiteta ja ellei tämän kaavan suunnittelumääräyksissä muuta määrätä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä.

Kehittämisperiaatemerkinnyt

Kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun ja eteläisen Pirkanmaan pohjois-eteläsuuntainen kehittämisvyöhyke, joka ulottuu Tampereen kaupunkikeskustan ja Lielahden alakeskuksen alueelta Rautaharkon-Lakalaivan alakeskuksen ja henkilöliikenteen aseman sekä Sääksjärven alakeskuksen kautta Lempäälän keskusta. Etelä-Pirkanmaalla vyöhyke jatkuu Akaan taajamassa.

Suunnittelumääräys:

Aluekokonaisuutta kehitetään hyvin saavutettavana ja monipuolisena yritystoiminnan, asumisen sekä kaupallisten ja julkisten palvelujen alueena. Kehittämisvyöhykkeen keskuskeskukset toimivat merkittävänä asumisen, palveluiden ja työpaikkojen keskittyminä sekä seudullisesti merkittävänä liikenteellisinä solmukohtina.

Tampereen keskustan asemaa valtakunnallisesti merkittävänä kaupunkikeskuksena vahvistetaan. Tampereen eteläisen alakeskuksen, siihen liittyvän henkilöliikenteen aseman, Sarankulman, Härmälän ja Partolan ympäristöä kehitetään vetovoimaisena messukeskusalueena sekä monipuolisena kaupallisten ja muiden palveluiden, työpaikkojen ja asumisen kasvualueena. Alueen liikennejärjestelyjen toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sääksjärven alakeskusta kehitetään tiiviinä alakeskuksena ja joukkoliikenteen terminaalina, joka kytkee vaihteittain toteutuvan 2-kehän välityksellä läntistä ja itäistä kaupunkiseutua keskusakselin kehittämisvyöhykkeeseen. Akaassa tiivistetään asemanseutuja sekä Viialan ja Toijalan keskusten välisen alueen yhdyskuntarakennetta sekä kehitetään Yritys-Konhon aluetta hyvin saavutettavana työpaikka-alueena.

Aluetta tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee tavoitella tiivistä ja sekoittunutta yhdyskuntarakennetta sekä edistää toimintojen saavutettavuutta kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

Valtatien 3 kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun länsi-eteläsuuntainen yritysaluevyöhyke. Vyöhyke ulottuu Ylöjärven Elovainiosta Kolmenkulman, Pitkäniemen, lentoaseman ja kehäteiden palvelu- ja yritysalueiden kautta Lempäälän Marjamäkeen. Marjamäestä vyöhyke jatkuu edelleen tien 130 suunnassa Valkeakoskelle.

Kehittämissuositus:

Aluekokonaisuutta kehitetään hyvin saavutettavana, valtakunnallisesti merkittävänä ja vetovoimaisena yritysaluevyöhykkeenä. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan eheä yhdyskuntarakenne ja alueiden tarkoituksenmukainen toteutusjärjestys sekä kehän suuntainen joukkoliikenne. Lentoaseman, valtatie 3 ja 2-kehän alueella kiinnitetään erityistä huomiota uuden maankäytön yhteensovittamiseen viheryhteyksien ja virkistyskäytön kanssa. Lentoaseman toiminnallista kytkeytymistä Tampereen keskusta ja kaupunkiseudun eteläisiin alakeskuksiin tulee edistää. Kolmenkulman aluetta kehitetään erityisesti ympäristöteollisuuden ja cleantech-yritystoiminnan yritysten sijoittumisedelly-

tyksiä suosivasti. Tien 130 varren maankäytössä tulee kiinnittää erityistä huomiota alueiden toteutamisjärjestykseen.

Aluetta tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee edistää toimintojen saavutettavuutta kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

kk3
 2-kehän kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan 2-kehään tukeutuva yritys- ja tutkimustoiminnan sekä asumisen vyöhyke, joka ulottuu lentoasemalta Sääksjärven, Hervannan, Saarenmaan ja Lentolan kautta Tarastenjärvelle. Vyöhyke kytkee lentoasemaa ja itäistä kaupunkiseutua toisiinsa, keskusvyöhykkeelle sekä kaupunkiseudun muihin yritysvyöhykkeisiin.

Kehittämissuositus:

Aluekokonaisuutta kehitetään tiivistyvän taajamarakenteen ja monipuolisen yritys- ja tutkimustoiminnan vyöhykkeenä. Huomiota tulee kiinnittää alueiden tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään Hervannan osaamiskeskittymän ja Ruskon yritysalueiden maankäytön kehittymistä sekä toiminnallista kytkeytymistä Sääksjärven alakeskukseen ja yritysalueisiin. 2-kehän toteuttamisella välille Rusko–Lentola vahvistetaan Lentolan asemaa itäisen kaupunkiseudun merkittävänä liikenteellisenä solmukohtana etelän ja lentoasema suuntaan. Maankäytön suunnittelussa tulee varautua myös 2-kehän yhteystarpeen toteuttamiseen Tarastenjärvelle. Tarastenjärven aluetta kehitetään erityisesti ympäristöteollisuuden yritysten sijoittumisedellytyksiä suosivasti.

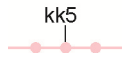
Aluetta tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee tavoitella tiivistä ja sekoittunutta maankäyttöä sekä edistää toimintojen saavutettavuutta kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

kk4
 Pyhäjärven ympäristön kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudulla Pyhäjärven kiertävä kaupunkimaisen asuminen ja virkistyksen laatuviöhyke.

Kehittämissuositus:

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edistää järvinäkymiä hyödyntäviä ratkaisuja ja laadukasta rakentamista, yleisessä käytössä olevan rantavyöhykkeen säilymistä ja toteutumista sekä sujuvaa ja esteetöntä liikkumista alueella. Alueen maankäyttöä tulee pyrkiä kehittämään yhtenäisenä kokonaisuutena tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa.

Taajamien elinvoimaisuuden kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Vilppulan aseman ja Mäntän keskustan muodostama yhtenäinen eheytyvän taajamarakenteen alue, jolla vahvistetaan kaupungin kulttuuri- ja matkailupalveluiden saavutettavuutta, Parkanon keskustan ja asemanseudun välinen vyöhyke, jota kehitetään merkittävänä logistiikan, varastoinnin sekä luonnonvaratalouden työpaikka- ja tutkimustoimintojen keskittymänä, sekä Sastamalan Pehulassa alue, jolla on edellytyksiä kehittyä energiaintensiivisen yritystoiminnan ja biotalouden alueena.

Kehittämissuositus:

Mänttä-Vilppulassa alueen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa tuetaan alueen kulttuuri- ja matkailupalvelujen sijoittumis- ja toimintamahdollisuuksia. Alueen sujuvaan saavutettavuuteen eri liikkumismuodoilla tulee kiinnittää erityistä huomiota painottaen asemien roolia.

Parkanossa alueen suunnittelussa ja toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota Parkanon asemanseudun ja keskustan toiminnalliseen kytkeytymiseen sekä hyvään saavutettavuuteen. Alueen maankäytössä varaudutaan hyödyntämään raideliikenteen kuljetus- ja terminaalitoimintojen mahdollisuudet.

Sastamalan alueen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään kehittämisperiaatemerkinnän mukaisten ja muun alueelle soveltuvan yritystoiminnan sijoittumis- ja toimintaedellytysten kehittymistä. Alueen maankäytössä varaudutaan hyödyntämään raideliikenteen kuljetusmahdollisuudet lähialueen asuinympäristö huomioiden.

Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeiset mahdolliset taajama-alueet ja väyläverkoston laajenemissuunnat, joihin kohdistuu hajarakentamispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven kasvuvyöhykkeen kriteerit täyttävät alueet. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista.

Kehittämissuositus:

Alue tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohdassa.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja liikenteellisesti vetovoimaiset alueet, joihin on tarkoituksenmukaista sijoittaa yritystoimintoja ja joiden maankäytön yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla voidaan eheyttää yhdyskuntarakennetta. Merkinnällä on osoitettu Orivedellä valtatie 9 ja kantatie 59 risteysalue Oripohjan ympäristössä sekä Hämeenkyrössä uuden valtatie 3 linjauksen Hämeenkyrön ja Heiskan eritasoliittymien lähivaikutusalue.

Kehittämissuositus:

Alueen maankäyttö tulee suunnitella siten, että alueelle sijoittuvat toiminnot täydentävät taajama-rakennetta, parantaen väylien eri puolille sijoittuvien alueiden keskinäistä kytkeytyvyyttä. Alueen toteutuksessa erityistä huomiota tulee kiinnittää liikennejärjestelyihin sekä ympäristö- ja maisema-arvoihin.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan maaseutualueita, joihin kohdistuu maakunnallisesti merkittäviä elinkeinoihin liittyviä alueidenkäytön kehittämistarpeita.

Kehittämissuositus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää alueelle luonteenomaisten elinkeinojen toimintaedellytysten kehittymistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää uusien toimintojen sekä alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristön arvojen yhteensovittamiseen.

Kangasalan Saarioisten tehtaan sekä Pakkalan kylän ympäristön alueen suunnittelussa edistetään eläintuotantoa ja siihen liittyvää jalostustoimintaa sekä kiinnitetään erityistä huomiota näiden toimintojen ja ympäristön arvojen yhteensovittamiseen. Aluetta alueen suunnittelussa tulee myös edistää alueen kehittymistä muuhun lähiruokatuotantoon.

Punkalaitumella Kanteenmaantien ja valtatie 2 risteysalueen sekä Isosuon ja Arkuinsuon muodostaman alueen suunnittelussa tulee tukea alueen kehittymistä energiaomavaraisuuden sekä biotalouden elinkeinojen vyöhykkeenä.

Hämeenkyrössä ja Nokialla sijaitsevan Jumesniemen-Mahnalan alueen suunnittelussa tulee edistää maakunnallisesti merkittävä maito- ja marjatuotannon aluekokonaisuuden kehittämisedellytyksiä. Suunnittelulla edistetään eläintuotannon ja biotalouden toimintaedellytyksiä.

Maaseutuasumisen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan aluerakenteeseen hyvin soveltuvia alueita, joita kehitetään maaseutumaisen asumisen alueena.

Kehittämissuositus:

Alueelle tulee laatia osayleiskaavatasoinen suunnitelma, jossa otetaan huomioon maisemarakenteen ominaispiirteet ja alueen kulttuuriperintö.

mv
 Matkailun ja virkistyskehitämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät matkailuelinkeinojen, kulttuuri-, luonto- ja maisemamatkailun sekä ulkoilun ja virkistyskäytön kehittämisaalueet.

Kehittämissuositus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää matkailuelinkeinojen ja yleisen virkistyspalvelujen sijoittumista alueelle. Erityistä huomiota tulee kiinnittää palveluiden saavutettavuuteen sekä uusien toimintojen yhteensovittamiseen alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa.

 Luonnon monimuotoisuuden ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen.

Kehittämissuositus:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.

 Arkeologisen perinnön ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset arkeologisen perinnön tihentymät.

Suunnittelumääräys:

Alueella sijaitsevien muinaisjäännösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, joilla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan.

Merkintään liittyy Hämeenkyrössä Huutisuo-Sasin Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em3, Ikaalisissa Hämeenkaan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em4, Pälkäneellä Keiniänrannan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em9, Kangasalla ja Pälkäneellä Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em10, Hämeenkyrössä ja Ylöjärvellä Pinsiön-Matalusjoen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em16, Ruovedellä Siikanevan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em22 sekä Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä Vatulanharju-Ulvaanharju Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em23.

Suunnittelumääräys:

Isokankaan-Syrjänharjun ja Vehoniemenharjun alueella tulee varautua mahdolliseen tekopohjaveden muodostamiseen.

Miharin pohjavesialueella ja Ylöjärvenharjulla tulee varautua tekopohjaveden muodostamismahdollisuuksien selvittämiseen.

Alueelle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pintavedenottamot.

Kohdemerkinnällä osoitetaan pintavedenottamot, joilla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan. Alueen tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota, ettei toiminnoista aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia maisemaan.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, jätevesien ja lietteiden käsittely.

Kohdemerkinnällä osoitetaan Nokialla Koukkujärven alue, jolla tulee varautua seudullisen kokoluokan jätevesien ja lietteiden käsittelyyn.

Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Suunnittelumääräys:

Toimintojen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Merkittävät ympäristöhaitat on estettävä teknisin ratkaisuin.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, maanvastaanotto ja kierrätys.

Kohdemerkinnällä osoitetaan alueet, joilla tulee varautua seudulliseen maa-ainesten ja uusiokäyttöön soveltuvien jätteiden käsittelyyn. Alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Merkintään liittyy Nokialla ja Tampereella Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13 ja Ylöjärvellä Perkonmäen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em15.

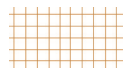
Suunnittelumääräys:

Alueelle voidaan loppusijoittaa puhtaita ylijäämämaita. Muun jätteen sijoittaminen alueelle vaatii yksityiskohtaisempia selvityksiä.

Alueen suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi.

Alueen käyttö tulee suunnitella siten, että se sopeutuu toiminnan loputtua ympäröivien alueiden maankäyttöön eikä siitä aiheudu merkittäviä, pysyviä maisemavaikutuksia.

Alueilla, joilla on maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä kiviainesvaroja, on ensisijaisesti turvattava edellytykset ottamistoimintaan.

Tiivis joukkoliikennevyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiiviit, tiivistettävät tai tiiviinä toteutettavat alueet, jotka tukeutuvat tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään.

Suunnittelumääräys:

Alueen tulee tukeutua tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä tiiviiseen rakenteeseen, joka mahdollistaa tehokkaan joukkoliikenteen järjestämisen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää pysäkkijärjestelyjen toimivuuteen, turvallisuuteen ja saavutettavuuteen sekä liityntäpysäköinnin tarpeisiin.

Tiivistettävä asemaseutu.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiivistettävät alueet, jotka tukeutuvat ensisijaisesti raideliikenteeseen.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä raideliikennettä tukevaan tiiviiseen yhdyskuntarakenteeseen sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Tiivistettävän alueen laajuus tulee tarkentaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Tieliikenteen yhteystarve.

Yhteystarvemerkinällä osoitetaan uusia tieyhteyksiä, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Alueen yksityiskohtaisempi suunnittelu edellyttää tieyhteyden toteuttamistavan, sijainnin ja ympäröivään maankäyttöön liittymisen tarkempaa tutkimista.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Voimalinjan yhteystarve.

Yhteystarvemerkinällä osoitetaan uusia voimalinjoja, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Merkintään liittyy Parkanossa välillä Poikkeusjärvi-Rännäri Ahvenuksen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em1.

Merkintään liittyy välillä Melo-Kyröskoski Huutisuo-Sasin, Kaakkurijärvien ja Pöllönvuoren Natura-alueiden läheisyydessä erityismääräykset em3, em7 ja em19.

Merkintään liittyy Nokialla välillä Melo - Lempäälä pohjoinen Luotosaaren Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em12.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.

Yhdysvesijohdon yhteystarve.

Yhteystarvemerkinällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet yhdysvesijohdot, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Siirtoviemäriin yhteystarve.

Yhteystarvemerkinällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet siirtoviemärit, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Aluevaraus- ja kohdemerkinnät

Taajamatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää näihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, pienet ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

Merkintään liittyy Nokialla ja Tampereella Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Aluetta suunnitellaan asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla.

Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovittava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat:

- Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän ja Kangasalan keskustaajamien alueella sekä Valkeakoskella 15 000 k-m², Akaassa, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa, Orivedellä, Parkanos-
sa, Sastamalan keskustaajamassa ja Mouhijärven-Häijään alueella sekä Virtain keskustaajamassa 7 000 k-m².
- Päivittäistavarakaupan ja muun erikoistavaran kaupan osalta alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän ja Kangasalan keskustaajamien alueella sekä Valkeakoskella 10 000 k-m², Akaassa, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa, Orivedellä, Parkanos-
sa, Sastamalan keskustaajamassa ja Mouhijärven-Häijään alueella sekä Virtain keskustaaja-
massa 5 000 k-m², kuitenkin siten että pelkän päivittäistavarakaupan osuuden vastaavat lu-
vut ovat 5 000 k-m² ja 3 000 k-m².
- Muilla taajamatoimintojen alueilla vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden alaraja on kaikkien kaupan laatujen osalta 3 000 k-m².

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan keskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön. Vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja toteutus on suunniteltava siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon ta-
sapainoiselle kehittämiselle.

Taajamatoimintojen alue, ehdollinen.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen alueet, joiden toteuttaminen edellyttää jonkin suunnittelumääräyksessä esitetyn ehdon täyttymistä. Mikäli aluetta ei ole erikseen mainittu suunnittelumääräyksessä, merkintä osoittaa toteutukseltaan maakuntakaavan suunnittelukauden loppupuolelle ajoitettavat taajamatoimintojen alueet.

Merkintään liittyy Kangasalla Kirkkojärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em11.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat taajamatoimintojen alueen suunnittelumääräykset. Lisäksi alueen suunnittelussa tulee määritellä alueen toteuttamisen tarkoituksenmukainen ajoitus suhteessa maakuntakaavassa osoitettuun muuhun yhdyskuntarakenteeseen.

- Kangasalan Saarenmaan alueen toteuttaminen edellyttää että 2-kehän suunnittelu ja toteuttaminen välillä Rusko–Lentola on riittävän pitkällä, jotta alue tai sen osa voidaan kytkeä yhdyskuntarakenteeseen.
- Pirkkalan Sankilan ja Sionkylän alueen toteuttaminen edellyttää hyvän joukkoliikenneyhteyden järjestämistä alueelle ja kulttuuriympäristön arvojen huomioon ottamista alueen suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Lempäälän Herrasen ja Riutan alueen toteuttaminen edellyttää alueen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelyjen ratkaisemista asemakaavoituksella.
- Ylöjärven Vasamajärven ympäristön alueen toteuttaminen edellyttää hyvän joukkoliikenteen järjestämistä alueelle.
- Ylöjärven Mäkkylä-Teivaalan alueen toteuttaminen edellyttää raitiotien tai palvelutasoltaan vastaavan joukkoliikennekäytävän toteutumista alueelle.
- Kangasalan Ruutanen länsi- ja pohjoisosan alueiden toteuttaminen edellyttää hyvän joukkoliikenteen järjestämistä alueelle.
- Nokian Korvolan alueen toteuttaminen edellyttää Harjuniityn alueen asemakaavoittamista.
- Tampereen Nurmi-Sorilan alueen toteuttaminen edellyttää, että alueen kulttuuriympäristöjen arvot huomioidaan suunnittelussa ja toteutuksessa ja että alueen itäpuolisen Kaitavedentien ympäristön taajamatoimintojen alueen suunnittelu ja toteuttaminen on riittävän pitkällä, jotta ehdollinen alue tai sen osa voidaan kytkeä yhdyskuntarakenteeseen.
- Tampereen Niihaman alueen toteuttaminen edellyttää raitiotien tai palvelutasoltaan vastaavan joukkoliikennekäytävän toteutumista alueelle.
- Pälkäneen Yli-Hiissan ja Roholan alueen toteuttaminen edellyttää alueen liikenteellistä kytkemistä Pälkäneen keskustaajamaan sekä maiseman arvojen huomioon ottamista suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Tampereen Hiedanrannan alueen rakentaminen on suunniteltava siten, ettei se vaaranna Epi-länharjun-Villilän pohjavesialueella veden määrää, laatua tai vedenhankintakäyttöä.
- Tampereen Hallilan eteläpuoleisen alueen toteuttaminen edellyttää alueen hyvää kytkemistä olemassa oleviin taajamiin ja palveluihin sekä alueen luontoarvojen huomioon ottamista.
- Oriveden Hiedanrannan ja Säynäniemen alueen toteuttaminen edellyttää liikenteellisten järjestelyjen sekä maaperän kunnostustoimien ratkaisemista alueella.
- Kangasalan Herttualan alueen mitoituksessa ja muussa yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee varmentua siitä, ettei alue toteutuessaan merkittävästi heikennä Natura-alueen luonnonarvoja.

C

Keskustatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnan osakeskus, kaupunkitasoiset keskukset ja Tampereen ydinkaupunkiseudun alakeskukset. Merkinnällä osoitetaan näiden keskusten keskustamaisen asumisen ja keskustahakuisten palvelu-, työpaikka- ja muiden toimintojen alueet niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen eheys, kaupunkikuvan omaleimaisuus, asuinympäristön laatu ja monipuolisuus, yhteydet seudullisille virkistysalueille, joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytykset sekä liityntäpysäköinnin ja joukkoliikenteen vaihtopaikkojen kehittäminen. Alueen suunnittelussa on turvattava kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen.

Keskustatoimintojen alueille voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Vähittäiskaupan suuryksiköt on suunniteltava keskustaympäristöön soveltuviksi. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia muille keskusta-alueille tai seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Tampereen ydinkeskustan ja Valkeakosken keskustan vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla. Muiden keskustatoimintojen alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Keskustatoimintojen alueet	Suuryksikköjen enimmäismitoitus
Ikaalinen, Parkano, Ruovesi, Viiala, Kyröskoski	10 000
Hämeenkyrö Kirkonkylä, Pälkäne, Virrat	15 000
Orivesi, Toijala	20 000
Mänttä, Sääksjärvi	25 000
Tesoma	30 000
Vammala	35 000
Pirkkala	40 000
Lakalaiva-Rautaharkko	45 000
Lempäälä, Linnainmaa, Kangasala	55 000
Ylöjärvi	60 000
Hervanta	70 000
Nokia	75 000
Lielähti	80 000

Keskustatoimintojen alue, paikalliskeskus.

Kohdemarkinnällä osoitetaan palveluvarustukseltaan paikalliskeskustasoisten kuntien pääkeskusten likimääräinen sijainti. Alueella voi sijaita keskustahakuisia palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita, kauppaa, asumista ja työpaikkoja. Alueelle voi sijoittua tarvittavia pääväyliä pienempiä liikennealueita sekä puistoja.

Suunnittelumääräys:

Vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden alaraja on kaikkien kaupan laatujen osalta 3 000 k-m².

Kylä.

Kohdemarkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ja aluerakenteen kannalta keskeiset kylät ja muut maaseutuasumisen keskittymät, joihin on tarkoituksenmukaista ohjata asumista, palveluita ja työpaikkoja.

Suunnittelumääräys:

Kylän tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kylän suunnittelussa on pyrittävä ympäröivää maaseutua tiiviimpään rakentamiseen sekä otettava huomioon yhdyskuntateknisen huollon järjestäminen ja lähipalvelujen saavutettavuus. Alueen suunnittelussa on huomioitava kulttuurihistorialliset ja maisemalliset piirteet sekä edistettävä alueen omaleimaisuuden säilymistä.

KM

Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Merkinnällä osoitetaan keskustojen ulkopuoliset vähittäiskaupan alueet ja keskittymät, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella soveltuvat seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan alueiksi. Alueelle voi sijoittua merkittävässä määrin myös asumista, mikäli alue sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle tiivistettävälle joukkoliikennevyöhykkeelle tai tiivistettävälle asemanseudulle.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan keskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksiköön. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytykset.

Kaupallisten palvelujen alueiden vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Alue	Vähittäiskaupan enimmäismitoitus	Keskustahakuinen kauppa enintään	pt-kauppa enintään
Tampere, Kaleva	70 000	40 000	7 000
Tampere, Turtola	35 000	30 000	7 000
Akaa, Kylmäkoski	11 000	8 000	3 000
Ikaalinen, Nummenrinne	21 000	12 000	5 000
Kangasala, Lentola etelä	40 000	27 000	5 000
Lempäälä, Ideapark	130 000	70 000	4 000
Nokia, Vihola	40 000	30 000	5 000
Parkano, Kolmoskeskus	20 000	15 000	5 000
Pirkkala, Partola	120 000	60 000	10 000
Sastamala, Roismala	30 000	10 000	3 000
Ylöjärvi, Elovainio	75 000	35 000	5 000

Paljon tilaa vaativan erikoistavaran mitoitus sisältää auto- ja huoltamokaupan. Osoitettu erikoistavara-kaupan mitoitus voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa toteuttaa myös paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan kerrosalana.

Työpaikka- ja kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Merkinnällä osoitetaan keskusta-alueiden ulkopuoliset työpaikka-alueet, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella soveltuvat työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan vähittäiskaupan alueiksi.

Merkintään liittyy Nokialla ja Tampereella Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat perustellusta syystä sijoittua myös keskustatoimintojen alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa. Vähittäiskaupan suuryksiköt on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että ne kytkeytyvät ajallisesti ympäröivien työpaikka- tai taajamatoimintojen alueiden toteuttamiseen, eivätkä aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan keskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Alueiden vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Alue	Erikoistavarakaupan enimmäismitoitus	Keskustahakuinen erikoiskauppa enintään
Tampere, Lahdesjärvi	150 000	15 000
Tampere, Lielähti	70 000	10 000
Tampere, Hankio	40 000	0
Kangasala, Lentola pohj.	40 000	0
Lempäälä, Marjamäki pohj.	50 000	0
Nokia, Kolmenkulma	45 000	3 000
Pirkkala, Linnakallio	50 000	0
Valkeakoski, Juusonkeskus	22 000	2 000
Akaa, Akaa Point	20 000	0

Paljon tilaa vaativan erikoiskaupan mitoitus sisältää auto- ja huoltamokaupan. Osoitettu erikoiskaupan mitoitus voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa toteuttaa myös paljon tilaa vaativan erikoiskaupan kerrosalana.

Työpaikka- ja kaupallisten palvelujen alue, ehdollinen.

Merkinnällä osoitetaan valtatie 3 oikaisun ja 2-kehän risteysalueelle sijoittuvat keskusta-alueiden ulkopuoliset työpaikkatoimintojen reservialueet, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella soveltuvat työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan vähittäiskaupan alueiksi.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat työpaikka- ja kaupallisten palveluiden alueen suunnittelumääräykset. Lisäksi alueen toteuttaminen edellyttää valtatie 3 oikaisun toteutumisen Lempäälä–Pirkkala-välillä tai 2-kehän toteutumisen välillä Sääksjärvi–Tampere-Pirkkalan lentoasema.

Alueen vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Alue	Erikoistavarakaupan enimmäismitoitus (TIVA)
Vt3/2-kehä risteys	40 000

Paljon tilaa vaativan erikoiskaupan mitoitus sisältää auto- ja huoltamokaupan.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät keskustatoimintojen alueiden ulkopuoliset julkisen tai yksityisen palvelu- ja tutkimustoiminnan keskittymät. Alue voi sisältää myös sen ydintoimintaan liittyvää asumista ja muita tukitoimintoja.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaisia merkittäviä palvelujen alueita, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Suunnittelumääräys:

Taajamarakenteessa sijaitsevien palvelualueiden suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen saavutettavuuteen kävelen ja pyöräillen sekä joukkoliikenteellä. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen.

 Työpaikka-alue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja toimialarakenteeltaan monipuoliset liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantotoimintaan varatut alueet.

Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7, Nokialla ja Tampereella Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13 ja Ylöjärvellä Perkonmäen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em15.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen sekä joukkoliikenteen järjestelyihin ja toimiviin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueelle ei tule osoittaa merkittävää määrää uutta asumista eikä asumiseen saa kohdistua merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

Tampereen Pärrinmaan, Pirkkalan Linnakallion ja lentoaseman läheisellä työpaikka-alueella tulee alueiden suunnittelussa huomioida lentoesterajoituspinnaat ilmailumääräyksen AGA M3-6 mukaisesti.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat:

- Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän ja Kangasalan keskustaajamien alueella sekä Valkeakoskella 15 000 k-m², Akaassa, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa, Orivedellä, Parkanossa, Sastamalan keskustaajamassa ja Mouhijärven-Häijään alueella sekä Virtain keskustaajamassa 7 000 k-m².
- Muilla työpaikka-alueilla vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden alaraja on paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta 3 000 k-m².

Työpaikka-alue, ehdollinen.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävien ja toimialarakenteeltaan monipuolisten liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantokäyttöön varattujen alueiden reservialueet, joiden toteuttaminen edellyttää jonkin suunnittelumääräyksessä esitetyn ehdon täyttymistä. Mikäli aluetta ei ole erikseen mainittu suunnittelumääräyksessä, merkintä osoittaa toteutukseltaan maakuntakaavan suunnittelu-kauden loppupuolelle ajoitettavat työpaikkojen alueet.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat kaikki työpaikka-alueen suunnittelumääräykset. Lisäksi alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen.

- Saarenmaan alueen toteuttaminen edellyttää, että 2-kehän suunnittelu ja toteuttaminen välillä Rusko–Lentola on riittävän pitkällä, jotta alue tai sen osa voidaan kytkeä yhdyskuntarakenteeseen.
- Valtatien 3 oikaisun ja 2-kehän risteysalueen toteuttaminen edellyttää joko 2-kehän toteuttamista välillä Sääksjärvi–lentoasema tai valtatie 3 toteuttamista välillä Lempäälä–Pirkkala.
- Lempäälän Tikinmaan alueen toteuttaminen edellyttää Marjamäen työpaikka-alueiden rakentamista.

T

Teollisuus- ja varastoalue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät tai muuten laajat teollisuus-, logistiikka- ja varasto-toimintojen alueet.

Merkintään liittyy Parkanosssa Ahvenuksen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em1, Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 sekä Nokialla ja Tampereella Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Eryistä huomiota on kiinnitettävä toiminnan ympäristövaikutusten rajoittamiseen sekä alueen saavutettavuuteen rautateitse tai raskailla ajoneuvoilla. Taajamarakenteessa sijaitsevilla teollisuus- ja varastoalueilla on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa huomioitava riittävät varotoimenpiteet ja suojavyöhyke suhteessa asumiseen ja virkistysalueisiin. Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista.

Tarastenjärven ja Kyynijärvi-Juhansuon teollisuus- ja varastoalueella voidaan käsitellä myös jäte-
luokituksen saaneita materiaaleja.

Suunnittelusuositus:

Uudet vaarallisia kemikaaleja valmistavat tai varastoivat laitokset, joita koskee EU-direktiivi 2012/18/EU (SEVESO III-direktiivi), tulee ensisijaisesti ohjata näille alueille.

Teollisuus- ja varastoalue, ehdollinen.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävien tai muuten laajojen teollisuus-, logistiikka- ja varastotoimintojen alueet, joiden toteutus ajoitetaan maakuntakaavan suunnittelukauden loppupuolelle.

Suunnittelumääräys:

Alueen toteutuksessa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Alueiden toteuttamisen edellytys on, että alueisiin kytkeytyvät teollisuus- ja varastoalueet (T) ovat pääosin rakentuneet, alueelle on järjestetty toimivat liikenneyhteydet sekä mahdolliset maa- ja kiivainesten ottoalueet on hyödynnetty. Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista.

Suunnittelusuositus:

Uudet vaarallisia kemikaaleja valmistavat tai varastoivat laitokset, joita koskee EU-direktiivi 2012/18/EU (SEVESO III-direktiivi), tulee ensisijaisesti ohjata näille alueille.

Virkistysalue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituisia tai lomarakennuspaikkoja.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaisia merkittäviä virkistysalueita, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 sekä Kangasalla ja Pälkäneellä Keisarinharjun-Vehoniemenharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em10.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen, alueen hyvä saavutettavuus sekä osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella.

Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomioita ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Viheryhteys.

Merkinnällä osoitetaan taajamiin liittyvät olemassa olevat tai tavoitteelliset viheryhteydet, joilla on erityistä merkitystä alueellisen virkistysverkoston ja/tai ekologisten yhteyksien kannalta.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee määrittää viheryhteyden tarkempi sijainti sekä varmistaa maastokäytävän riittävä leveys, jotta seudullisten viheralueiden ja ulkoilureittien muodostama verkosto voidaan toteuttaa riittävän yhtenäisenä kokonaisuutena.

Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomioita ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

VR

■ **Retkeily- ja ulkoilualue.**

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja alueeltaan laajat taajamarakenteen ulkopuolella sijaitsevat retkeilyn ja ulkoilun alueet.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen retkeilyyn ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava retkeily- ja ulkoilukäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

RM

■ **Matkailupalvelujen alue.**

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tai sellaisiksi kehitettävät matkailupalvelujen ja lomakeskusten alueet.

Suunnittelumääräys:

Alueiden yksityiskohtaisemman suunnittelun ja toteuttamisen tulee perustua kokonaisvaltaiseen suunnitelmaan. Suunnitelmassa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehdittava yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

Ⓢ **Urheilupalvelujen alue.**

Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät urheilupalvelujen alueet.

Suunnittelumääräys:

Alueiden kehittämisen ja toteuttamisen tulee perustua kokonaisvaltaiseen suunnitelmaan. Suunnitelmassa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön.

LM

■ **Maaliikenteen alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen tai keskustatoimintojen alue.**

Merkinnällä osoitetaan Tampereen järjestelyratapihan alue, joka toimii liikennealueena siihen asti, kunnes järjestelyratapihatoiminnot on mahdollista siirtää korvaavaan sijaintipaikkaan.

Suunnittelumääräys:

Tampereen järjestelyratapihan alue varataan toistaiseksi järjestelyratapihaksi. Järjestelyratapihatointojen siirtyessä muualle alue varataan taajamatoimintojen alueeksi ja eteläosiltaan keskustatoimintojen alueeksi.

LM

Maaliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan Lempäälän uusi järjestelyratapiha.

Suunnittelumääräys:

Lempäälän järjestelyratapihan tarkempi sijainti ja laajuus tulee tutkia ja osoittaa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää olemassa olevalle asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen.

LM

Maaliikenteen alue.

Kohdemerkinällä osoitetaan nykyiset vähintään seudullisesti merkittävät ratapiha-alueet sekä maaliikenteen alue Toijalassa, jonka toissijainen käyttötarkoitus on keskustatoimintojen alue.

Suunnittelumääräys:

Alueiden käyttö on suunniteltava siten, että se ei aiheuta melukuormituksen lisääntymistä läheisillä asuinalueilla.

Toijalan puunlastausalue varataan toistaiseksi liikennealueeksi. Puuterminaalitoimintojen siirtyessä uuteen sijaintipaikkaan alue varataan keskustatoimintojen alueeksi.

Pt

Puuterminaali.

Kohdemerkinällä osoitetaan puutavaran ja bioenergiaraaka-aineiden kuljetuksiin liittyvän tieliikenteen tai raide- ja tieliikenteen yhdistävän maakunnallisesti merkittävän terminaalin yleispiirteinen sijainti.

Merkintään liittyy Nokialla ja Tampereella Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava liikennejärjestelyjen toimivuudesta sekä asumisen ja muun maankäytön yhteensovittamisesta.

Lt

Liikenneterminaali.

Kohdemerkinällä osoitetaan lento- ja raideliikenteen yhdistävän terminaalin yleispiirteinen sijainti.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon liityntäpysäköinnin tarpeet, saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus. Erityistä huomiota tulee kiinnittää lentoturvallisuuden edellyttämiin vaatimuksiin sekä lentoliikenteen matkustajien sujuviin kulkuyhteyksiin.

Päärautatieasema.

Kohdemarkinnällä osoitetaan maakunnan päärautatieasema Tampereen keskustassa.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus.

Asema.

Kohdemarkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittäviä rautatieliikenteen asemia.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon liityntäpysäköinnin tarpeet, saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus.

Lentoliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman alue.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee varautua kahden kiitotien sijoittumiseen alueelle. Alueelle voi sijoittua lentokenttää ja -toimintaa palvelevia väyliä ja alueita, kuten logistiikkatoimintoja, terminaaleja ja lento-opetustoimintaa tukevia rakenteita sekä matkailua palvelevaa vähittäiskauppaa.

•^{LL} **Lentopaikka.**

Kohdemarkinnällä osoitetaan varaus pienlentopaikoille.

Suunnittelumääräys:

Vedenhankintaa varten tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla tulee riittäväillä keinoilla varmistua siitä, ettei lentopaikan toiminta heikennä pohjavesien laatua tai vedenhankintakäyttöä.

Mänttä-Vilppulan Sassin lentopaikan käyttö on suunniteltava siten, että ympäristön asuinalueilla ja niihin verrattavilla alueilla ei melutaso L den ole yli 55 dBA.

○ **Satama/venesatama.**

Kohdemerkinnällä osoitetaan tärkeimmät olemassa olevat tai kehittyvät vieras-, palvelu- ja kotisatamat, jotka liittyvät maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviin veneilyväyliin.

Suunnittelumääräys:

Uusien satamien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota vedenalaisten kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

▼ **Joukkoliikenteen vaihtopaikka.**

Kohdemerkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät keskustatoimintojen alueiden tai maakuntakaavassa esitettyjen asemien ulkopuoliset joukkoliikenteen vaihtopaikat.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota joukkoliikenteen sujuviin pysäkkijärjestelyihin sekä vaihtoreittien liikenneturvallisuuteen.

▲ **Liityntäpysäköinti.**

Kohdemerkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät keskustatoimintojen alueiden tai maakuntakaavassa esitettyjen asemien ulkopuoliset liityntäpysäköintipaikat.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varata riittävä tila liityntäpysäköinnin tarpeisiin ja varmistaa kulkureittien liikenneturvallisuus. Alueella tulee tarpeen mukaan kiinnittää huomiota myös saattoliikenteen järjestelyihin.

E

Erityisalue.

Merkinnällä osoitetaan vankila-alueet.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, pintavedenottamot.

Kohdemerkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät pintavedenottamot.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, jätteenpoltto ja jätevesien käsittely.

Kohdemerkinnällä osoitetaan jätevedenpuhdistamot, joiden asukasvastineluku on vähintään 20 000, sekä seudulliset jätteenpolttolaitokset.

Suunnittelumääräys:

Merkittävät ympäristöhaitat on estettävä teknisin ratkaisuin.

Tampereen Sulkavuoren alue on varattu maanalaista jätevedenpuhdistamo varten. Sulkavuoren alueella tulee ottaa huomioon mahdollisuus lietteiden käsittelyyn. Puhdistamon suunnittelussa tulee maanpinnalla turvata virkistyskäytön edellytysten jatkuminen.

Ampuma- ja/tai moottorirata-alue.

Kohdemerkillä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkotiloissa sijaitsevat ampuma- ja/tai moottorirata-alueet.

Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee huomioida harjoitettavien lajien soveltuvuus alueelle. Alueen suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että merkittävien toiminnasta aiheutuvien ympäristöhäiriöiden vaikutukset ehkäistään riittävin teknisin ratkaisuin ja/tai suoja-aluein. Vedenhankintaa varten tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla tulee riittäväillä keinoilla varmistua siitä, ettei radan toiminta heikennä pohjavesien laatua tai vedenhankintakäyttöä. Toiminnan laajentamisessa tulee pyrkiä suuntaamaan uudet ratatoiminnot pohjavesialueen ulkopuolelle.

EN

Energiahuollon alue.

Merkinnällä osoitetaan Kangasalan aseman ja Lavianvuoren sekä Nokian Melon suurmuuntamoalueet.

• **Sähköasema.**

Kohdemerkillä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV ja 110 kV) liittyvät sähköasemat.

• **Suunniteltu sähköasema.**

Kohdemerkillä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV ja 110 kV) liittyvät suunnitellut sähköasemat.

EJ

Jätteenkäsittelyalue.

Merkinnällä osoitetaan jätteiden ja kierrätysmateriaalien vastaanottoon, käsittelyyn ja loppusijoitukseen varatut alueet.

Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee huolehtia ympäröivillä alueilla tapahtuvaan ulkoiluun ja muuhun virkistyskäyttöön kohdistuvien haittojen ehkäisemisestä.

Maanvastaanotto- ja kierrätysalue.

Kohdemerkinnällä osoitetaan maanvastaanotto- ja kierrätystoimintaan varattujen jätteenkäsittely-alueiden yleispiirteinen sijainti. Alue varataan seudulliseen maa-ainesten ja uusiokäyttöön soveltuvien jätteiden käsittelyyn.

Suunnittelumääräys:

Alueelle voidaan loppusijoittaa puhtaita ylijäämämaita. Muun jätteen sijoittaminen alueelle vaatii yksityiskohtaisempia selvityksiä.

Alueen suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Alueen käyttö tulee suunnitella siten, että se sopeutuu toiminnan loputtua ympäröivien alueiden maankäyttöön eikä siitä aiheudu merkittäviä, pysyviä maisemavaikutuksia.

Alueilla, joilla on maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä kiviainesvaroja, on turvattava ensisijaisesti edellytykset ottamistoimintaan.

■ EO/t **Turvetuotantoalue.**

Kohdemerkinnällä osoitetaan turvetuotannon kannalta tärkeällä alueella sijaitsevat turvealueet, joiden soveltuvuutta tuotantoon on selvitetty muita alueita yksityiskohtaisemmin.

Merkintään liittyy Punkalaitumen Isosuon Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em18.

Suunnittelumääräys:

Virrat/Haapaneva, Parkano/Pitkäsalonkeidas, Ikaalinen/Parvilahdenneva, Sastamala/Kiimasuo: Suon luonnontilainen osa tulee jättää tuotannon ulkopuolelle. Tuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa tulee turvata luonnontilaisen osan säilyminen.

Ikaalinen/Levonsuo: Turvetuotantoa suunniteltaessa on selvitettävä tuotannon vaikutukset läheiseen pohjavesimuodostumaan. Tuotannolla ei saa heikentää pohjaveden laatua tai vaikuttaa pohjaveden pinnantasoihin.

Parkano/Kotkansalo: Turvetuotannon kuivausvesiä ei saa ohjata Ylinen lampeen eikä Markkolan lampeen.

EK

Kaivosalue.

Merkinnällä osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon lähialueen luonto-, matkailu- ja virkistysarvot. Sastamalan Stormin kaivosalueella toiminta tulee suunnitella niin, että kulttuuriympäristöjen arvot eivät vaarannu.

EP

Puolustusvoimien alue.

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä oleva varuskunta-, harjoitus- tai muu vastaava alue, joille yleisön pääsy on kielletty tai rajoitettu.

Suunnittelumääräys:

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava riittävät edellytykset varuskunnille sekä ampuma- ja harjoitusalueille. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ympäristöarvoihin sekä yleiseen turvallisuuteen.

S

Suojelualue.

S

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet, kuten kansallispuistot ja luonnonpuistot sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesiensuojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella, sekä koskien suojelulla rauhoitetut kosket.

Kohdemerkintää käytetään osoittamaan 2–10 hehtaarin kokoisia alueita. Alle 2 hehtaarin kokoisia alueita ei osoiteta maakuntakaavassa. Vesialueilla käytetään alueen ulkorajat osoittavaa merkintää.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla muodostettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset, ja alueiden toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti valtio. Muiden alueiden osalta suojelun toteutus päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

SM

Muinaismuistoalue.

Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain rauhoittamat noin 10 hehtaarin kokoiset tai suuremmat muinaisjäännösalueet.

Suojelumääräys:

Muinaisjäännösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maise-mallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkasiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

MK

Ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä maa- ja metsätalousalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyn ja ulkoilun järjestämiseen. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja ne tukevat luonnonympäristöjen kytkeytyvyyttä, säilymistä ja virkistyskäyttöä. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä vakituiseen tai loma-asumiseen.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maa- ja metsätalousmaan säilyttämiseen sekä ulkoilumahdollisuuksia parantavien polku- ja reittiverkostojen ja näihin liittyvien palvelujen järjestämiseen.

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista.

Kehittämissuositus:

Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistoihin, Riuttaskorven virkistysmetsään ja Haukkamaan ympäristöarvometsään kytkeytyvällä alueella kehitetään luontomatkailun palveluita ja edistetään toimia, jotka ylläpitävät alueen ominaislaatua sekä edesauttavat luontomatkailun toimintaedellytysten syntymistä ja säilymistä. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa. Alue tulee suunnitella ja toteuttaa yhtenäisenä luontomatkailukokonaisuutena.

MTm

Tutkimusmetsä.

Merkinnällä osoitetaan pinta-alaltaan merkittävät tutkimusmetsät.

Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät

EO/k

Kiviaineshuollon kannalta tärkeä alue.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä, tutkittuja maaperän tai kallioperän kiviainesvaroja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja ne tarkentuvat arvioitaessa ottamisedellytyksiä maa-aineslain edellyttämällä tavalla.

Suunnittelumääräys:

Alueiden maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten ottamisedellytysten säilymiseen.

Kiviainesten ottamista suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö. Toiminnan loputtua alueiden jälkikäyttö tulee sovittaa yhteen ympäröivien alueiden maankäytön kanssa.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vaikutukset ja vaikutukset lähiasutukseen.

Seuraavilla alueilla tulee huolehtia siitä, että lähellä sijaitseviin suojelualueisiin ei kohdistu merkittävää meluhaittaa: Lempäälän Mäyhäjärven koillispuolinen alue, Oriveden Perkuuvuori-Virkäjärvenvuori, Punkalaitumen Hankuri /Rajamäki, Valkeakosken Ritvala/Jutila, Vesilahden Linna-maa/Mustikkavuori sekä Tampereen Teiskon lentokentän itäpuolinen alue.

Merkintään sisältyy maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

EO/t

Turvetuotannon kannalta tärkeä alue.

Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on turvetuotantoa ja/tai tutkittuja turvevaroja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja ne tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, kun ottamisedellytyksiä arvioidaan ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla.

Merkintään liittyy Kihniössä ja Virroilla Joutsenjärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em5 sekä Ylöjärvellä ja Kihniössä Närhineva-Koroluoman Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em14.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoon voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita ja käytöstä poistettuja suopeltoja.

Turvetuotannon suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vaikutukset ja vaikutukset lähiasutukseen, alapuolisen vesistön tilaan ja pohjavesiin sekä vältettävä näille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia.

tu

Turvetuotantoon liittyvä valuma-alue.

Merkinnällä osoitetaan valuma-alue, jolla turvetuotantoa suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnan vesistö- ja kalatalousvaikutuksiin.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoa suunniteltaessa on selvitettävä tuotannon vaikutukset purkuvesistön veden laatuun, kala- ja rapukantoihin sekä kalatalouteen. Huomioon tulee erityisesti ottaa tuotantotoiminnan yhteisvaikutukset ja valuma-alueen kokonaiskuormitus. Toiminta tulee järjestää ja ajoittaa siten, ettei aiheuteta vesistön tilan heikkenemistä eikä vesistön kokonaiskuormitus lisäännä.

tv1

Tuulivoima-alue.

tv2

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita (tv1) sekä maakuntakaavan taajamatoimintojen läheisyyteen varatuille alueille viisi tai useampia voimaloita (tv2).

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologisiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee huomioida asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset ja varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien sekä maiseman ja kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä muun toiminnan kuten tutkajärjestelmien ja radioyhteyksien turvaaminen, lentoliikenteen, Ilmatieteenlaitoksen säätutkien, tie- ja raideliikenteen sekä voimajohtojen sijaintien asettamat rajoitteet tulee ottaa huomioon.

Parkanon Takakankaan-Pihlajanharjun tuulivoima-alueella nro 11 tulee huolehtia siitä, että lähellä sijaitsevaan Rengassalon Natura 2000-alueeseen ei kohdistu merkittävää meluhaittaa.

Tuulivoimaloiden alueilla tv1, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita, on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Arvokas geologinen muodostuma.

- ge1
----- Harjualue.
ge2
----- Kallioalue.
ge3
----- Moreenimuodostuma, tuuli- ja rantakerrostuma.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita harjualueita (ge1), valtakunnallisesti arvokkaita kallioalueita (ge2), valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia ja tuuli- ja rantakerrostumia (ge3).

Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.

Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä.

Suunnittelumääräys:

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon kohteiden sisältämien arvojen säilyminen sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.

Suojelumääräys:

Alueiden erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet, kuten kiviainesten ottaminen muutoin kuin maisemavaurioiden korjaamiseen liittyen, ovat kiellettyjä.

— Tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuviksi luokiteltuja pohjavesialueita.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidossa riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma ja pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

~~~~~ Lentomelualue 1.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L den on yli 55 dBA.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa uutta asutusta tai muuta toimintaa, joka on herkkä melun haitoille. Alueella on mahdollista nykyisten asuinrakennusten ja muuhun meluherkkään toimintaan liittyvien rakennusten peruskorjaus ja laajentaminen.

..... Lentomelualue 2.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L den on yli 60 dBA.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa toimintaa, joka on herkkä melun haitoille.

VAK-ratapiha.

Merkinnällä osoitetaan järjestelyratapiha, jolla tehtävistä vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelytoiminnoista aiheutuu suuronnettomuusriski lähialueelle.

Suunnittelumääräys:

Tarve yksityiskohtaiselle riskiselvitykselle tai riskinhallintatoimenpiteille tulee erikseen arvioida ratapihan ja sen lähialueen yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Suunnittelumääräys on voimassa kunnes suuronnettomuusriskin aiheuttavat toiminnot poistuvat ratapihalta.

VAK-ratapihan huomiointivyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä aiheutuva suuronnettomuusriskin huomiointivyöhyke.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Tarve yksityiskohtaiselle riskiselvitykselle tai riskinhallintatoimenpiteille tulee erikseen arvioida tarkemman suunnittelun yhteydessä.

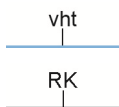

Natura 2000 -alue.

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Merkinnöillä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet (RKY 2009).

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla osoitettavat arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Vht- viivamerkinällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

RK

◇ **Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.**

Merkinnöillä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla osoitettavat arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema.

Merkinnällä osoitetaan maisema-alueiden ulkopuoliset maakunnallisesti arvokkaat maaseudun kulttuurimaisemat.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata ja edistää maiseman sekä luonnon- ja rakennusperinnön arvojen säilymistä. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaantiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Mav

Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Mam

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt (Mav) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam).

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaantiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla 16.

Mav

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston vuoden 1995 periaatepäätöksellä valitut valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

sv1
Suojavyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalous sekä puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa asutusta eikä koulua, sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta.

sv2
Suojavyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalous ja puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta.

Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

sv3
Suojavyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi mahdollisesti rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

me1
Melualue.

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien toiminnoista johtuva melualue, jonka melutaso ylittää ajoin 60 dB (A_{max}). Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei tule sijoittaa uutta vapaa-ajan asumista tai muita melulle erityisen herkkiä toimintoja.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristöministeriön ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle. Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

me^2
—|— **Melualue.**

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampumatoiminnoista johtuva melualue, jolla melutaso ylittää ajoittain tason 65 dB (Almax). Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristöministeriön ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle. Suunniteltaessa alueelle uusia melulle mahdollisesti herkkiä toimintoja on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Viiva- ja muut merkinnät

———— Valta- tai kantatie.

Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakunnan sisäistä liikennettä.

———— Tärkeä seutu- tai yhdystie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tärkeät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taa-
jamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

===== Moottoriväylä.

Merkinnällä osoitetaan olevat moottori- ja moottoriliikennetiet.

===== Liikennetunneli.

Merkinnällä osoitetaan tien tai radan tunneliosuus.

———— Uusi tie.

Merkinnällä osoitetaan uudet tärkeät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja uudet yhdystieluonteiset kadut.

Merkintään liittyy Pirkkalassa ja Lempäälässä 2-kehällä välillä Säöksjärvi-lentoasema Pulkajärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em17.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

2-kehän suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota lentotoiminnan edellytysten turvaamiseen Tampere-Pirkkalan lentoaseman läheisyydessä.

===== Uusi moottoriväylä.

Merkinnällä osoitetaan uudet moottoritiet ja moottoritiettyypiset 2-ajorataiset valtatiet.

Merkintään liittyy Ylöjärvellä valtatiellä 3 välillä Elovainio-Sasi Perkonmäen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em15.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

————— Merkittävästi parannettava valtatie tai parannettava kantatie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittäviä yhtenäisiä tieosia valta- ja kantateilla, joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä maankäyttö edellyttää tien merkittävää parantamista.

Merkintään liittyy Urjalassa valtatiellä 9 välillä Akaa–Ujala Kaakkosuo-Kivijärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em6, Kangasalla valtatiellä 12 välillä Alasjärvi–Huutijärvi Kirkkojärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em11 sekä Hämeenkyrössä valtatiellä 3 välillä Sasi-Hanhijärvi Sarkkilanjärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em21.

Suunnittelumääräys:

Valtatiellä 3 välillä Sasi–Hanhijärvi, valtatiellä 9 välillä Ruutana–Orivesi, valtatiellä 12 väleillä Alasjärvi–Huutijärvi sekä Maatjala–Kahtalammi ja Tampereen rantaväylällä (kantatie 65 ja valtatie 12) välillä Lielähti–Santalahti tulee varautua lisäkaistojen rakentamiseen.

Valtatie 2, valtatie 3 Hämeenkyröstä pohjoiseen sekä valtatie 9 Akaasta länteen linkittyvät merkittävien ylimaakunnallisten yhteysvälien kokonaiskehittämiseen. Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista tai lisäkaistojen rakentamista.

Kantatiellä 65 välillä Kyrölahti–Virrat on tarpeen varautua tien osittaiseen leventämiseen ja liikenneturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Valtatieosuuksilla tulee kiinnittää huomiota joukkoliikenteen järjestelyiden toimivuuteen.

===== Merkittävästi parannettava moottoriväylä.

Merkinnällä osoitetaan olevien moottoriteiden lisäkaistat sekä nykyisen tien parantaminen moottoritieksi.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista.

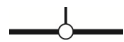
Ohjeellinen tielinjaus.

Merkinnällä osoitetaan tieyhteydet, jotka perustuvat todettuun tieliikenteen yhteystarpeeseen ja joiden sijaintiin, toteutustapaan tai ajoitukseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla tai toteutuksella ei saa estää varauksen toteuttamista.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Eritasoliittymä.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat eritasoliittymät, jotka sijaitsevat maakuntakaavassa esitetyllä tieverkolla.

Uusi eritasoliittymä.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan aluevarausten kannalta tärkeät uudet eritasoliittymät sekä maanalainen Näsinkallion eritasoliittymä.

Suunnittelumääräys:

Maakuntakaavassa esitetty eritasoliittymä voidaan liikennemäärien ja maankäytön niin salliessa ensi vaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä.

Eritasoliittymän tarve ja toteuttamisen ajoitus tulee varmistaa läheisyyteen sijoittuvan yksityiskoh-
taisemman maankäytön suunnittelun yhteydessä.

Näsinkallion eritasoliittymä varataan maanalaisiin liikennetunneleihin liittyvänä eikä sen aluevaraus vaikuta maanpäällisiin varauksiin.

TEN TEN-T-liikenneverkko, ydinverkko.

Merkinnällä osoitetaan TEN-T-ydinverkkoon kuuluva päärata.

ten TEN-T-liikenneverkko, kattava verkko.

Merkinnällä osoitetaan kattavaan TEN-T-verkkoon kuuluvat valtatie ja pääradat.

+++++ Päärata.

Merkinnällä osoitetaan henkilö- ja tavaraliikenteen kannalta merkittävät pääradat.

Suunnittelumääräys:

Pääradoilla kiinnitetään erityistä huomiota henkilöliikenteen nopeutta ja täsmällisyyttä sekä turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Päärataverkolla tavoitteena on poistaa tasoristeykset ja mahdollistaa 250 kN akselipainot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

+++++ Merkittävästi parannettava päärata.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävään rataverkkoon kuuluvat pääradat, joiden liikennetarve edellyttää radan merkittävää parantamista.

Merkintään liittyy rataosalla Lielähti–Parkano Riuttas-Ahvenuksen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em1, Hirvijärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em2, Kaidatvesien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em8, Perkonmäen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em15 ja Ruonanjoen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em20.

Merkintään liittyy rataosalla Lielähti-Nokia Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen sekä tasoristeysten poistamiseen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Rataosalla Tampere–eteläinen maakunnan raja on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varauduttava yhteensä neljään raiteeseen. Rataosilla Tampella–Lielähti, Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja), Lielähti–Nokia ja Orivesi–Jämsä (itäinen maakunnan raja) tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varautua lisäraiteen toteuttamiseen.

+++++ Uusi päärata.

Merkinnällä osoitetaan uusi ratayhteys välillä Kulju–Pirkkala–Peltolampi sekä Toijalan kolmioraide.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen, ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Lentoaseman läheisyydessä tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota puolustusvoimien sekä lentotoiminnan asettamiin erityisvaatimuksiin.

----- Ohjeellinen päärata.

Merkinnällä osoitetaan uusi ratayhteys välillä Pirkkala–Ylöjärvi.

Merkintään liittyy Nokialla, Tampereella ja Ylöjärvellä Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee riittäväillä keinoilla varmistua siitä, ettei radan toiminta merkittävästi vähennä vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohja- ja pintavesien määrää tai olennaisesti huononna niiden laatua. Samoin on varmistuttava siitä, ettei radan rakentamisen aikana olennaisesti huononnetta vedenottamoiden veden laatua tai saatavan pohjaveden määrää.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen, ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen sekä radasta aiheutuvien meluvaikutusten ehkäisyyn ja risteävien katujen ja teiden järjestelyihin.

Maankäytön suunnittelulla tai toteutuksella ei saa estää varauksen myöhempää toteuttamista.

+++++ Yhdysrata.

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät yhdysradat.

----- Ratareitti.

Merkinnällä osoitetaan käytöstä poistetun radan linjaus, jolla tulee säilyttää mahdollisuus radan uudelleen rakentamiseen ja käyttöönottoon.

..... Ulkoilureitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkoilureitit. Merkintä on ohjeellinen, ja linjaus osoittaa ensisijaisesti yhteystarpeen.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

Melontareitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset melontareitit.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava melonnan edellytykset.

Veneväylä.

Merkinnällä osoitetaan vesilain mukaiset yleiset kulkuväylät.

Voimalinja.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV ja 110 kV voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla.

Uusi voimalinja.

Merkinnällä osoitetaan linjavaraukset Tikinmaa–Lavianvuori, Melo–Elovaara sekä Lavianvuoren sisäänvetojohdot 110 kV voimalinjoille.

Maakaasuputki.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat korkeapaineiset maakaasun siirtoputket.

Yhdysvesijohto.

Merkinnällä osoitetaan veden johtamisen kannalta tärkeimmät seudulliset verkostoyhteydet.

Yhdysvesijohto, ohjeellinen linjaus.

Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet seudulliset yhdysvesijohdot, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon toteuttamismahdollisuus.

Siirtoviemäri.

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät seudulliset viemäriyhteydet.

--- ⓘ --- **Siirtoviemäri, ohjeellinen linjaus.**

Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet seudulliset viemäriyhteydet, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava siirtoviemärin toteuttamismahdollisuus.

Piirtämistekniset merkinnät

----- **Maakuntakaava-alueen raja.**

_____ **Kunnan raja.**

Erityismääräykset

em1 Teollisuus- ja varastoalue (T), voimalinjan yhteystarve ja merkittävästi parannettava päärata.

Parkano / Parkanon aseman seutu.

Parkano / voimalinjan yhteystarve välillä Poikkeusjärvi-Rännäri.

Parkano / rataosa Tampere/Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja).

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Ahvenuksen (FI00336008) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

em2 Merkittävästi parannettava päärata.

Ylöjärvi / rataosa Tampere/Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja).

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava rataosalla lisäraiteen toteuttamiseen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Hirvijärven (FI0356005) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutusten ehkäisemiseen.

em3 Voimalinjan yhteystarve, teknisen huollon kehittämisen kohdealue/ pohjavesialue.

Hämeenkyrö / voimalinjan yhteystarve välillä Melo-Kyröskoski.

Hämeenkyrö ja Ylöjärvi / Miharin ja Ylöjärvenharjun pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Huutisuo-Sasin (FI0309008) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen.

em4 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue / pohjavesialue.

Ikaalinen / Hämeenkaan pohjavesialue.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Hämeenkaan (FI0200024) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

em5 Turvetuotannon kannalta tärkeä alue (EO/t).

Kihniö ja Virrat / turvetuotannon kannalta tärkeät alueet valtatie 23 varrella välillä Virrat-Kihniö.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoa suunniteltaessa on varmistuttava siitä, etteivät Joutsenjärven (FI0355009) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitel-

mien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Eryistä huomiota tulee kiinnittää veden laadun säilymiseen.

em6 Merkittävästi parannettava valtatie tai parannettava kantatie.

Urjala / valtatie 9, välillä Akaa–Urjala.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Kaakkosuo-Kivijärven (FI0348002) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Eryistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen.

em7 Voimalinjan yhteystarve, virkistysalue (V), teollisuus- ja varastoalue (T), työpaikka-alue, jätteenkäsittelyalue (EJ), ampuma- ja/tai moottoriratatoimintojen alue (eu) sekä teknisen huollon kehittämisen kohdealue / jätevesien ja lietteiden käsittely (tk/j).

Nokia / valtatie 11 pohjoispuoleisen työpaikka-alueen länsiosa.

Nokia / voimalinjan yhteystarve Melo–Kyröskoski.

Nokia / Kynijärven ja Koukkujärven alue.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Kaakkurijärvien (FI0333004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Eryistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutuksien ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen sekä vesitalouden säilymiseen.

em8 Merkittävästi parannettava päärata.

Parkano / rataosa Tampere/Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja).

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Kaitojenvesien (FI0336005) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Eryistä huomiota tulee kiinnittää veden laadun säilymiseen.

em9 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue / pohjavesialue.

Kangasala ja Pälkäne / Isokangas-Syrjänharjun ja Vehoniemenharjun pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Keiniänrannan (FI0338005) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

em10 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue/ pohjavesialue, virkistysalue (V).

Kangasala ja Pälkäne / Isokangas-Syrjänharjun ja Vehoniemenharjun pohjavesialueet.

Kangasala / virkistysalue Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen pohjoispuolella.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Keisarinharju-Vehoniemenharjun (FI0316001) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen sekä virkistyskäytön ohjaamiseen.

em11 Merkittävästi parannettava valtatie tai parannettava kantatie, taajamatoimintojen alue / ehdollinen.

Kangasala / valtatie 12 välillä Alasjärvi-Huutijärvi.

Kangasala / ehdollinen taajamatoimintojen alue Herttualassa, Kirkkojärven itäpuolella.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Kirkkojärven (FI0338005) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesistövaikutusten ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen.

em12 Voimalinjan yhteystarve.

Nokia / voimalinjan yhteystarve välillä Melo - Lempäälä pohjoinen.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Luotosaaren (FI0333003) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

em13 Taajamatoimintojen alue, työpaikka-alue, teollisuus- ja varastoalue (T), työpaikka- ja kaupallisten palvelujen alue (KMT), ohjeellinen päärata, puutermiinali (Pt), teknisen huollon kehittämisen kohdealue/ maanvastaanotto ja kierrätys (tk/m), merkittävästi parannettava päärata.

Tampere ja Nokia / Myllypuron Natura-alueen lähivaluma-alue.

Nokia / valtatie 11 pohjoispuoleisen työpaikka-alueen keski- ja itäosat.

Tampere ja Nokia / ohjeellinen päärata, rataosa Pirkkala-Ylöjärvi.

Tampere ja Nokia / merkittävästi parannettava päärata, rataosa Tampere/Lielähti–Nokia.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Myllypuron (FI0345001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen.

em14 Turvetuotannon kannalta tärkeä alue (EO/t).

Ylöjärvi ja Kihniö/ turvetuotannon kannalta tärkeä alue Närhinevan-Koroluoman Natura-alueen lounaispuolella.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoa suunniteltaessa on varmistuttava siitä, etteivät Närhinevan-Koroluoman (FI0355007) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

em15 Työpaikka-alue, teknisen huollon kehittämisen kohdealue / maanvastaanotto ja kierrätys (tk/m), merkittävästi parannettava päärata, uusi moottoriväylä.

Ylöjärvi / Perkonmäen Natura-alueen valuma-alue.

Ylöjärvi / merkittävästi parannettava päärata, rataosa Tampere/Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja).

Ylöjärvi / valtatie 3 välillä Elovainio–Sasi.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Perkonmäen (FI0356001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen vesitalouden ja veden laadun säilymiseen.

em16 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue / pohjavesialue.

Hämeenkyrö ja Ylöjärvi / Miharin ja Ylöjärvenharjun pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Pinsiön-Matalusjoen (FI0356004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen vesitalouden säilymiseen.

em17 Uusi tie.

Pirkkala ja Lempäälä / 2-kehä välillä Sääksjärvi–lentoasema.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Pulkajärven (FI0356004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen vesitalouden säilymiseen.

em18 Turvetuotantoalue (EO/t).

Punkalaidun / Isosuo, Natura-alueen itäpuolella.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Punkalaitumen Isosuon (FI0200094) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

em19 Voimalinjan yhteystarve.

Nokia / voimalinjan yhteystarve välillä Melo–Kyröskoski.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Pöllönvuoren (FI0333006) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

em20 Merkittävästi parannettava päärata.

Ylöjärvi / rataosa Tampere/Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja).

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Ruonanjoen (FI0353002) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää veden laadun säilymiseen.

em21 Merkittävästi parannettava valtatie tai parannettava kantatie.

Ylöjärvi / valtatie 3 välillä Sasi–Hanhijärvi.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Sarkkilanjärven (FI0309006) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesistövaikutusten ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen.

em22 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue / pohjavesialue.

Ruovesi / Jämkipohjan, Raisinkankaan, Siikakankaan, Särkikangas-Välikankaan pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Siikanevan (FI0341008) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

em23 Teknisen huollon kehittämisen kohdealue / pohjavesialue.

Ikaalinen ja Hämeenkyrö / Ulvaanharjun ja Vatulanharjun pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Vatulanharju-Ulvaanharju (FI0309001) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

